

MÜLTECİ LGBTİ+LAR İÇİN GÜVENLİ ÜÇÜNCÜ ÜLKE DENEYİMLERİ REHBERİ

HAZIRLAYANLAR

Av. Yağmur Birdal - Zafer Rıfat Irmak - Müzeyyen Araç

MÜLTEÇİ LGBTİ+LAR İÇİN GÜVENLİ ÜÇÜNCÜ ÜLKE DENEYİMLERİ REHBERİ

HAZIRLAYANLAR

Av. Yağmur Birdal

Zafer Rifat Irmak

Müzeyyen Araç

KISALTMALAR

IOM: Uluslararası Göç Örgütü

BMMYK: Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği

STK: Sivil Toplum Kuruluşları

USRAP: Amerika Birleşik Devletleri Mülteci Kabul Programı

RRF: Mülteci Yönlendirme Formu

GİGM: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

ICMC: Uluslararası Katolik Muhacerat Göç Komisyonu

IRCC: Immigration, Refugees and Citizenship Canada (Göç, Mülteciler ve Kanada Vatandaşlığı)

IFHP: Uluslararası Sağlık Planları Federasyonu

GST: Mal ve Hizmet Vergisi

MSP: Tıbbi Hizmetler Planı

LINC: Kanada'ya Yeni Gelenler İçin Dil Eğitimi (Language Instruction for Newcomers to Canada)

AMAÇ

Güvensizlik algısı nedeniyle zorla yerinden edilerek Türkiye'ye göç etmek zorunda bırakılan mülteci LGBTİ+lar, Türkiye'de gerçekleştirdikleri uluslararası koruma başvurusu kapsamında LGBTİ+ hakları bakımından daha güvenli ve korunaklı ülkelere yerleştirilmektedir. Bu süreç her mülteci LGBTİ+ için kesinlik ifade etmese de varılan ülkeden daha nitelikli korumanın sağlanacağı ülke “Güvenli Üçüncü Ülke” tanımlamasıyla açıklanmaktadır. Türkiye'de uzun yıllar şartlı mülteci statüsünde kalan ve sonrasında “Güvenli Üçüncü Ülke”ye yerleştirilen mülteci LGBTİ+ların deneyimlerinden oluşturulan bu rehber, farklı ülke prosedürleri ile genel bir tablo çizmeyi amaçlamaktadır.

KAPSAM

Bu rehber, Türkiye'de sığınma başvurusu yapmış ve onları kabul eden başka bir ülkeye yerleştirilen ve/veya yerleştirilmeyi bekleyen mülteci LGBTİ+lar için hazırlanmıştır.

Bu rehber, HEVİ LGBTİ+ Derneği tarafından düzenlenen “Mülteci LGBTİ+ların Güvenli Üçüncü Ülke Deneyimleri”nin yer aldığı panelin çıktısı olarak hazırlanmıştır.

Mülteci

Uluslararası hukukta “mülteci” kavramı, vatandaşı olduğu ülke dışında olan ve “ırkı, dini, tabiiyeti, belirli bir sosyal gruba mensubiyeti veya siyasi düşüncesi nedeniyle zulme uğrayacağından haklı sebeplerle korktuğu” için vatandaşı olduğu ülkeye dönemeyen veya dönmek istemeyen kişileri ifade etmektedir. Evrensel olarak kabul edilen mülteci tanımlamasına Türkiye çekince koyarak coğrafi kısıtlama getirilmiştir. Sadece Avrupa ülkelerinden Türkiye’ye gelerek koruma arayan kişileri mülteci statüsünde değerlendirmektedir.

Uluslararası Koruma

Genel olarak uluslararası koruma, bireyin yoksun kaldığı ulusal korumanın uluslararası hukuk ekseninde yabancı bir devlet tarafından ikame edilmesidir. Uluslararası hukukta her devlet, vatandaşlığını taşıyan bireyleri koruma yükümlülüğüne sahiptir. Ancak devletin bu yükümlülüğü yerine getir(e)mediği durumlarda vatandaşlık bağı zayıflar ve birey, vatansız benzeri bir duruma girer. Sığınma arama hakkı, bireyin sığınma bulabilmek amacıyla ülkesini terk etme hakkını ve ulaştığı ülkede sığınmaya başvuruda bulunma hakkını içerir.

Yeniden Yerleştirme

IOM'nin tanımına göre: “Yeniden yerleştirme, acil durumlarda göç yönetimi için kullanılan bir stratejidir. Mültecilerin, yerinden edilmiş kişilerin ve uluslararası göç hizmetlerine ihtiyaç duyanların organize bir şekilde sevk edilmesiyle ilgilidir ve bu kişilerle ilgili düzenlemeler ilgili paydaşlar ve ilgili ülkeler arasında yapılabilir.”¹

Yeniden Yerleştirme her zaman üçüncü ülkeye yerleştirme anlamı taşımamaktadır.

1 <https://turkiye.iom.int/tr/yeniden-yerlestirme>

Üçüncü Ülke

Bir kişinin menşe ülkesi dışındaki ülke.²

YENİDEN YERLEŞTİRME

Üçüncü ülkeye yerleştirme için Türkiye'de Göç İdaresi Genel Müdürlüğü (GİGM) ile Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK/UNHCR) ortak çalışma yürütmektedir. Üçüncü ülkeye yerleştirme işlemleri başvuruya dayalı ilerlemez. GİGM tarafından yönlendirilen kişiler UNHCR tarafından gerekli kriterleri taşıyıp taşımadığına ilişkin değerlendirilir.³ Üçüncü ülkeye yerleştirme bir hak olarak değerlendirilmediği için ülkeler sınırlı kotalarla en hassas durumdaki mültecileri kabul eder. Bu yüzden BMMYK acil durumlara öncelik verir. Ayrıca mülteciler yerleştirileceği ülkeyi seçemezler.⁴

BMMYK'nin 2022 Mayıs-Temmuz güncellemesine göre, %79'u Suriyeli ve %8'i Afgan olan 5.144 mülteci 14 ülkeye yeniden yerleştirilmek üzere ayrılmıştır. Halihazırda kaç kişinin yeniden yerleştirme sürecinin tamamlandığı BMMYK tarafından paylaşılmamıştır.⁵

Üçüncü Ülkeye Yerleştirme Süreci

Güvenli üçüncü ülkeye yerleştirme için BMMYK'de yeniden yerleştirme için dosyanın ayrılmasından sonra bu alanda görevli personel incelemeler yapar ve kişinin mülteci durumunu doğrular. Ardından görüşme için randevu planlanır. Yapılan görüşme yeniden yerleşim süreci hakkında danışmanlık, aile kompozisyonunun doğrulanması, mülteci taleplerinin gözden geçirilmesi ve yeniden yerleşim ihtiyacının değerlendirilmesi gibi çok çeşitli konu ve soru alanlarını içerir. Görüşmenin ardından BMMYK görevlisi detaylı bir dosya ve yeniden yerleşim kayıt formu Mülteci Yönlendirme Formu(RRF)

2 https://publications.iom.int/system/files/pdf/iml31_turkish_2ndedition.pdf

3 <https://help.unhcr.org/turkiye/tr/resettlement/>

4 UNHCR Resettlement Handbook, 2011 Erişim Adresi: <https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=search&docid=4ecb973c2&skip=0&query=resettlement%20handbook>

5 UNHCR Türkiye Operational Update, May-July 2022

hazırlar ve ilgili birime gönderir.⁶

Yeniden Yerleştirme Dosyasının Kabulünden Sonraki Süreç

Yeniden yerleştirme süreci başlayan mültecilerin buldukları ülkeden ayrılmadan önce yapması gereken birkaç işlem bulunmaktadır. Bunlar:

- Yeniden yerleşim görüşmesi
- Tıbbi tarama ve takip
- Ayrılış öncesi danışmanlık ve kültürel oryantasyon
- Çıkış vizesi ve seyahat düzenlemeleri
- Refakatçi ve transit düzenlemeler (özellikle tıbbi durumlar için)⁷

Bu işlemler iş birliği yapılan kuruma ve yeniden yerleşim yapılacak ülkeye göre değişiklik gösterebilir.

Üçüncü Ülkeye Yerleştirildikten Sonra Türkiye’de Yapmanız Gerekenler

BMMYK tarafından yeniden yerleştirildiğiniz bildirildikten sonra sizi ilgili kuruluşa yönlendireceklerdir. Bu kapsamda yerleştirildiğiniz ülkenin tıbbi gereklilikleri, kültürel oryantasyonunu nasıl ve ne şekilde gerçekleştirdiği ve seyahat belgelerinizi nasıl temin edeceğinizi tarafınıza bildirilecektir. Bu işlemlerin gerçekleştirilmesinin akabinde Türkiye’den ayrılış hazırlıklarına başlamanız gerekmektedir.

Eşyalarınızı satmadan, işinizden ayrılmadan veya evinizden ayrılmadan önce seyahat detaylarınızın IOM tarafından onaylanmasını beklemelisiniz.

Daha sonrasında varsa kira sözleşmenizi feshedeceğinizi ev sahibinize bildirmeniz ve depozitonuzu almanız gerekmektedir. Kira sözleşmenizin biteceği tarih, seyahat

6 UNHCR Resettlement Handbook, 2011 Erişim Adresi: <https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=search&docid=4ecb973c2&skip=0&query=resettlement%20handbook>

7 UNHCR Resettlement Handbook, 2011 Erişim Adresi: <https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=search&docid=4ecb973c2&skip=0&query=resettlement%20handbook>

plan tarihinizden uzak bir tarihte ise ev sahibiniz yasal olarak evin boş kalacağı makul süre kadar kirayı ödemenizi isteyebilir. Ancak bu çok fazla karşılaşılan bir durum değildir. Bu durumda hukuki destek almalısınız.

Türkiye’den taşınmadan önce varsa ev eşyalarınızı ve bazı eşyalarınızı satmanız veya elden çıkarmanız gerekmektedir. IOM’nin yapacağınız seyahat için geçerli olan bagaj hakları hakkında size sağlayacağı ayrıntılı bilgiyi dikkate almalısınız. Bagaj haklarının çok katı olduğunu ve IOM’nin fazla bagaj için ödeme yapamayacağını veya başka bir şekilde sorumluluk alamayacağını lütfen unutmayın. Fazla bagajınız varsa, bagaj hakkınızı karşılamak için havalimanında birçok kişisel eşyanızı elden çıkarmanız gerekebilir. Genel olarak, kontrol edilmiş bagaj genellikle biletli yolcu başına her biri 23 kg veya 50 lb’lik iki parça ile sınırlıdır.

Elektrik, su, doğalgaz, telefon gibi abonelikleriniz bulunuyorsa aboneliklerin tek tek iptal edilmesi/kapatılması gerekmektedir. Aboneliklerin bazılarının e-devlet üzerinden kapatılması mümkündür. Aboneliğin e-devlet üzerinden iptal edilemediği durumlarda müşteri hizmetleri merkezlerine giderek başvuru yapabilir, çağrı merkezlerini arayabilir veya ilgili aboneliğin sağlandığı şirketinin web sitesi üzerinden abonelik iptali başvurusu yapabilirsiniz.

Türkiye’deki banka hesaplarınızın boşaltılması ve mümkünse kapatılması gerekmektedir. Bunun için hesaplarınızda bulunan miktarı nakit olarak çekebilir ve bankaların çağrı merkezleri aracılığıyla veya doğrudan ilgili şubeye giderek hesaplarınızı kapatabilirsiniz.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ne herhangi adli, idari para cezası, vergi vb. borcunuz var ise bu borçları çıkmadan önce ödemeniz gerekmektedir.

İş yerinizden referans mektubu alın. Türkiye’de çalıştığınız bir kurum, kuruluş veya işyeri var ise gideceğiniz ülkede iş başvurularınızı kolaylaştırmak için bir referans mektubu alın.

Adli sicil kaydı alın. Gerekli olma ihtimaline istinaden adli sicil belgesi alın.

Yerleştirildiğiniz Üçüncü Ülkeye Vardıktan Sonra Yapmanız Gerekenler

Yeniden yerleşim ülkenize vardığınızda ülkeden ülkeye değişmekle birlikte sponsor kuruluş veya yeniden yerleşim ülkesinin iş birliği yaptığı kuruluştan bir kişi tarafından karşılanacaksınız. Bu kişi size göçmenlik ofisindeki işlemlerinizi halledebilmeniz için yardım edecek ve sizi yönlendirecektir. Ülkeye giriş esnasındaki statünüz de ülkeden ülkeye değişmektedir.

Yine ülkeden ülkeye değişmekle birlikte geçici olarak otel, motel, misafirhane veya size tahsis edilmiş bir konuta barınmak için yönlendirileceksiniz. Buradaki kalış süreniz de yine ülkeden ülkeye değişmektedir. Bu süre zarfında yeniden yerleşim ülkenizin size sağladığı sosyal ve diğer hakları öğrenmeniz ve yerel sivil toplum kuruluşları ile irtibat halinde olmanız gerekmektedir.

Üçüncü ülkeye vardığınız anda nakit paranızı herhangi bir exchange ofiste o ülkenin para birimine çevirmeniz gerekmektedir.

Vardığınız ülkede iletişiminizi sağlayabilecek bir SIM kartı almanız gerekmektedir. Havalimanından veya başka bir mobil hat satışı yapan yerden bu hattı temin edebilirsiniz. Vardığınız ülkede size bu hizmeti kurumlar aracılığıyla doğrudan da sağlayabilirler. Bu konu hakkında bilgilendirileceksiniz.

Vardığınız ülkede size ülke ve şehir içi dolaşıma ilişkin kart verebilir, indirimli kullanım imkânı sunabilirler. Bu hakkınızın var olup olmadığını sormayı unutmayınız.

Vardığınız ülkede statünüze ve ülkenin sağlık sistemine göre ücretsiz olarak sağlık hakkına erişebilirsiniz ve bu sağlık hakkının kapsamı değişebilir. Bu nedenle ayrıntılı olarak sağlık hakkına ilişkin bilgilere ulaşın ve irtibat halinde olduğunuz kurumlara detaylarını sormayı unutmayın. Ücretsiz sağlık hakkı kapsamında diş ve göz sağlığı olmayabilir, HIV veya hormon terapisi ilaçları dahil edilmeyebilir. Bu detayları öğreniniz.

Vardığınız ülkede dil kurslarına ve bazı meslek kurslarına kaydolabilirsiniz. Bu sizin ülkeye entegrasyonunuzu kolaylaştıracak ve iş bulma imkanlarınızı çoğalacaktır. Dil kursları ve bazı meslek kursları genellikle ücretsiz olarak sunulmaktadır.

YENİDEN YERLEŐTİRİLME DENEYİM AKTARIMLARI

1. Kanada Deneyimi

Üçüncü ülkeye yerleştirme için uçuő tarihiniz belli olduktan sonra ilk olarak ev sahibine haber vererek, evden ayrılacağınız tarihi bildirmeniz gerekmektedir. Bu süreç içerisinde paraya ihtiyacınız olacağı için ev eşyalarınızı satmanızı öneririm.

Gitmeden önce elektrik, su, doğalgaz aboneliklerini kapatmanız gerekmektedir. Mevcut abonelikleriniz arasından sadece internet aboneliğinizi başkasına devredebilirsiniz. Bunun dışındaki aboneliklerinizi mutlaka kapatmanız gerekmektedir.

Banka hesabınızda paranız varsa bunu hesabınızdan çekmeyi unutmayın. Devlet kurumlarına (Örneğin mahkeme harcı ya da eczanelerde ödenen muayene ücreti gibi) borçlarınız varsa bunları mutlaka ödemeniz gerekmektedir. Gerekli ödemeleri yaptıktan sonra gidiő hazırlıklarına başlayabilirsiniz.

Valizlerinizi hazırlarken mutlaka üzerine isim ve irtibat numaranızı eklemeyi unutmayın. Herhangi bir kayıp durumunda bu bilgiler valizlerinizi bulabilmeniz açısından işinizi kolaylaőtıracaktır.

Eğer kronik bir rahatsızlığınız varsa hastaneden durumunuza ilişkin belgeleyici bir rapor almanız iyi olacaktır.

Eğer bir yerde çalışıyorsanız İngilizce yazılmıő bir referans mektubu talep etmek, gittiğiniz ülkede iş deneyiminizi kanıtlamayı kolaylaőtıracaktır. Giderken kimliğinizin ve pasaportunuzun fotokopisinin yanınızda bulunması iyi olabilir.

Yanınızda 6 tane güncel fotoğrafınız bulunması gerekmektedir.

E-devlet üzerinden İngilizce adli sicil kaydınızı alabilirsiniz.

Son olarak İl Göç İdaresi'nden randevu alarak çıkış evraklarınızı almanız gerekmektedir. Bunların fotokopilerini mutlaka almalısınız. Ev sahibine evi teslim edip depozito ücretini aldıktan sonra İstanbul'a geleceksiniz.

İstanbul'daki Süreç

İstanbul'a gelmeden önce IOM tarafından kalacağınız ve oryantasyon alacağınız yer hakkında bilgilendirileceksiniz. Burada medikal kontrol ve kültürel oryantasyon konularında bilgilendirileceksiniz. Sonrasında seyahat kurallarına uygun şekilde bagajlarınızı tartılacak ve çıkış için hazırlanmanız gerekecektir. Sonrasında IOM tarafından havaalanına götürüleceksiniz. Havaalanında ülkeden çıkış evrakı imzalayacaksınız ve size bu evrakın bir kopyasını verecekler. Havaalanında bulunan göç ofisi tarafından size verilen bu evrak hangi tarihten sonra Türkiye'ye giriş yapabileceğinizi gösteren bir belge. BMMYK tarafından ya da kendi imkanlarınızla da gidiyor olabilirsiniz her iki koşulda da bu evrak size veriliyor.

Valizlerinizi teslim ettikten sonra biniş kartınızı alacaksınız ve pasaport kontrolünden geçtikten sonra uçağa bineceksiniz. Eğer pasaportunuz yoksa ya da süresi bitmiş ise vize evrakının arka tarafını mühürleyerek size vermektedirler, bu evrakı saklamalısınız.

Üçüncü Ülkeye Giriş

Uçağınız Kanada'ya iniş yaptıktan sonra havaalanında IOM veya IRCC yetkilileri tarafından karşılanacaksınız. Havaalanında bulunan göç ofislerine giderek giriş evraklarınız, parmak izi kaydı, göz taraması ve geçici sigorta (IFHP) işlemlerinizi halletmeniz gerekmektedir. Eğer kışın giderseniz havaalanında size kışa uygun kıyafetler verebiliyorlar. Sonrasında IRCC memuruyla birlikte valizlerinizi alıp otele yerleştiriliyorsunuz.

Kanada'ya sponsor aracılığıyla gitmişseniz valizlerinizi aldıktan sonra IRCC memuru sizi sponsorunuzun yanına götürecektir. Buradan sonraki işlemlerinizi sponsorunuz devam ettirecektir. BMMYK tarafından üçüncü ülke geçişiniz sağlanmışsa işlemlerinize size bir sosyal çalışmacı eşlik edecektir.

Üçüncü ülkeye girişten sonra ne yapmak gerekiyor?

Ülkeye girdikten sonra ilk ihtiyaçlarınızı karşılayabilmek için paranızı Kanada dolarına çevirmeniz gerekmektedir. İkinci olarak yeni bir telefon numarası ihtiyacınız olacaktır. Yeni bir telefon numarası almak için ülkeye giriş evrakınız, pasaport ve adres bilgilerinizin olması gerekmektedir. Kanada servis ofisine giderek pasaport, adres ve telefon numarası bilgilerinizle Sosyal Güvenlik (SIN Number) alabilirsiniz. Otelde kısıtlı bir süre kalabileceğiniz için hızlıca ev aramaya başlamanız gerekmektedir. Bunun için Facebook market ve çeşitli internet siteleri üzerinden ev ilanlarına ulaşabilirsiniz. Ev eşyaları konusunda her bütçeye göre uygun eşyalar bulabilirsiniz.

Sağlık sigortası (MSP veya Health Card) için internetten randevu alarak diğer işlemleri uygularken kullandığınız aynı evraklarla müracaat edebilirsiniz.

Şehir içi ulaşım için ulaşım kartı olarak içine para yüklemeniz gerekmektedir. Gideceğiniz yeri daha rahat bulabilmeniz için çeşitli mobil uygulamalar var, bunları kullanabilirsiniz.

Aile hekiminden randevu almak için IFHP isimli siteyi kullanabilirsiniz. Bu site üzerinden adresinize en yakın aile hekimine yönlendiriliyorsunuz. Dış ve göz muayenesi içinde bu site üzerinden randevu alabilirsiniz. Muayene olabilemeniz için IFHP'den aldığınız evrak, adres ve telefon numarasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Bankada hesap açabilmeniz için gerekli evraklarla birlikte müracaat etmeniz gerekmektedir. Kanadada bankalar randevu sistemiyle çalışıyor bu işlemi gerçekleştirebilmek için bankadan randevu almamalısınız..

LINC isimli proje kapsamında Kanada devleti dil kursu konusunda ücretsiz destek sağlamaktadır. Dil kursu için seviye tespit sınavından sonra size en yakın dil okuluna gönderileceksiniz.

Kanada vergi sistemi konusunda çok dikkatli olmanız gerekmektedir. Cüzi miktarda ödenmesi gereken bir vergi bulunmaktadır: GST. Bu vergiyi ülkeye girişten sonra kayıt işlemlerinde ödüyorsunuz.

İnternet üzerinden kayıt yaptırdıktan sonra vergi merkezinde bu verginin ödemesini gerçekleştirmeniz gerekmektedir. İş arama konusunda devlet ve iş bulma ofisleri size destek sağlamaktadır.

2. İsviçre Deneyimi

Üçüncü ülkeye giriş yaptığımda beni ilk olarak bir hastaneye sevk ettiler ve tüm işlem ücretlerini karşıladılar. Göz sağlığına ilişkin muayeneler de bu kapsama dahil ancak bir kez gözlük hakkımın bulunduğunu ve yarısını sigortanın karşıladığını yarısını benim ödemem gerektiğini öğrendim. Daha sonrasında beni bir süit odaya yerleştirdiler ancak bazı aileleri kamplara gönderdiler.

İsviçre emlak masraflarını ve kira masraflarını karşılıyor.

Dil kursları ücretsiz. Dil kursuna başlamadan önce seviye testine girdim ve seviyeme göre bir kursa yönlendirildim.

İsviçre'de üniversiteye devam etmek ya da başlamak isterseniz kurumlar aracılığıyla yardımcı oluyorlar ancak yine de bir seviye tespit sınavına giriyorsunuz. Sınavı geçtikten sonra üniversiteye başvuru yapabiliyorsunuz.

Çalışmak için Fransızca öğrenmek gerekiyor. Belirttiğiniz mesleği yapabilmeniz için de sizi bir sınava sokuyorlar. Örneğin kuaför olduğunuzu beyan ettiyseniz mesleki bir sınav

yaparak emin oluyorlar. Bu sınavdan sonra ise çalışma izni veriyorlar. Ben kuaförüm ve o sınavları geçmem ve Fransızca öğrenmem gerekiyor. Bunların dışında devlete bir yıl için sadece 285 frank ödeme yapmam gerekiyor.

3. ABD Deneyimi

Sekiz aydır Amerika'da yaşıyorum. Amerika'ya taşınırken BMMYK'ya sponsor bildirebilirsiniz. Ben taşınırken bir tanıdığımı bildirdim. Sponsorunuzun olması halinde Amerika'dan bir kilit çalışan (caseworker) sponsorunuzla iletişim kuruyor. Amerika'ya giriş yaptığımızda sizi karşılamak için sponsor ve kilit çalışan kendi aralarında karar veriyor ve karar verilen kişi sizi havalimanında karşılamaya geliyor. Havaalanına indikten sonra eğer sponsorunuz size yer ayarlamışsa o yerde kalabiliyorsunuz. Daha sonrasında ev bulmanız için size kurumlar yardımcı oluyorlar. Ancak sponsor konaklama desteği sağlamıyorsa kilit çalışan sizin için bir ev tutuyor. Ben ülkeye giriş yaptıktan sonra kilit çalışan beni karşıladı ve bilgilendirdi. 75 dolar nakit para ve 416 dolarlık çek verdi. Ev tutmam için bir yıl boyunca 400 ile 500 dolar arası kira desteği verdiler. Depozito için yardımcı oldular. Yerleştirildiğim Teksas Eyaleti'nin Austin şehrinde ev kiralari pahalı olduğu için kurum kiranın tamamını karşılayamayacaklarını söyledi. Bunun üzerine araştırma yapıp uygun bir ev tuttum. Ev tuttuktan sonra kilit çalışan beni bir kiliseye yönlendirdi ve bu kilise bana ev eşyaları konusunda yardımcı oldu. Eşyalarınızın tamamını yönlendirdikleri kurumlardan temin edememişseniz, kilit çalışan sizin evinize gelerek eksik ev eşyalarınızı tespit edip yardımcı oluyor.

Ulaşım için size bir otobüs kartı veriyorlar.

Bir iki hafta içinde sigorta kartınız teslim ediliyor.

Bir devlet kurumuna yönlendiriyorlar ve o kurumdan sosyal güvenlik numarası alıyorsunuz. Sosyal güvenlik numarasını sadece siz bilmelisiniz ve sadece devlet kurumlarıyla paylaşmalısınız.

İngilizce dil kursları ücretsiz. İngilizce dersler için sizinle iletişime geçiyorlar, İngilizce

dil seviyenize göre sizi yakınınızdaki bir dil okuluna yönlendiriyorlar. İyi derecede İngilizce biliyorsanız, dil eğitiminizi tamamlamanız için kolej ya da üniversiteden dil eğitimi alıyorsunuz.

Her şehirde mülteciler ve yeni gelenler için bir klinik bulunuyor. Sizinle bu hizmetten yararlanmanız için iletişime geçiyorlar. İlk önce muayene ettikten sonra aşı yapıyorlar. Bu hizmetlerin tamamı ücretsizdir. Sağlık sigortası diş ve göz muayenelerini kapsamamaktadır.

Sağlık sigortası kapsamı durumunuza göre değişiklik gösterebilir. Mesela ben tek yaşadığım için bana 8 ay sağlık sigortası desteği sağlandı. Bazı aileler için bir yıl veya on dört ay gibi destekler sağlanabilmektedir.

Ülkeye giriş yaptıktan sonra birden fazla kilit çalışan sizinle iletişime geçebilmektedir. Kilit çalışanlardan birisi sadece iş ile ilgili yardımcı olabilmektedir. İş konusunda kilit çalışanlardan birisi beni arayıp iş tecrübelerim ve eğitim durumum ile ilgili bilgiler aldı. Bu bilgilerden sonra kilit çalışan özgeçmiş hazırlamam için yardımcı oldu ve iş aramaya başladım. Tecrübeme ve eğitim durumuma uygun bir yerde işe başladım.

Buraya gelecek olanlar dil bilmedikleri için tedirgin olmasınlar. Ülkeye yeni gelen ve dil bilmeyen birçok kişi var. Kilit çalışan yerleştirildiğiniz ülkenin dilini bilmiyorsanız sizin anadilinizde size yardımcı oluyor. Kilit çalışanın dilinizi bilmemesi durumunda bir tercümanla iş görüşmelerine gidebiliyorsunuz. İş görüşmesinde kabul edilerseniz ilk iş gününüzde sağlık sigortasından ve diğer imkanlardan yararlanabiliyorsunuz.

Amerika dışında herhangi bir ülkede eğitim almışsanız evraklarınızı kabul etmiyorlar. Mesela kuaförseniz Amerikada bunun sınavını geçmeniz lazım. Amerikada sertifikanızı aldıktan sonra işe başlayabilirsiniz. İrand'a üniversite eğitimi tamamladıysanız evraklarınızı Amerika'ya getirmeniz gerekmektedir. İngilizce kursunu tamamlandıktan sonra üniversite ya da koleje giderek oradan bir süpervizör ile iletişime geçip denklik başvurusunda bulunabilirsiniz.

4. İspanya Deneyimi

Üçüncü ülkeye giriş esnasında İspanya Göç İdaresi ve göç ile ilgili uluslararası kurum temsilcileri tarafından karşılandım. Bana birkaç evrak teslim ettiler. Bu evrakların içinde bir ay süre ile ülkenin her yerinde yaşama iznini gösteren bir evrak vardı. Bu evrakla birlikte yetkililer beni kalacağım şehre götürdü. Havalimanında İspanya'nın farklı şehirlerinde faaliyet gösteren derneklerden yetkililer bulunuyor. Yetkililer daha önceden hazırladıkları listelere göre, gelen kişileri yerleştirecekleri şehirlere götürüyorlar. Havaalanında karşılamaya gelen ekibin içinde psikolog, avukat, sosyal çalışmacı, iş teknikeri ve sağlık teknikeri bulunuyordu.

İspanya'ya yerleştirme yapıldıktan sonra sağlık sigortası devlet tarafından karşılanıyor. Sağlık merkezlerinden hizmet alabiliyorsunuz. Ancak dış tedavisi bu sağlık sigortası kapsamında yer almıyor.

Partneriniz Türkiye'de bulunuyorsa veya İspanya dışında bir ülkede yaşıyorsa bir avukat aracılığıyla 1-1,5 yıla varan sürelerde partner birleşimi işlemlerinizi gerçekleştiriliyor.

Buradaki mültecilere devlet bir buçuk sene boyunca konaklama desteği sağlıyor. Bu destek iki farklı şekilde gerçekleşiyor. İlk olarak 6 aylık bir konaklama desteği sunuluyor. Bu destek doğrudan devlet tarafından veya STK'lerin yönlendirdiği yerde konaklamamanız gerekmektedir. Bu konaklama desteği kapsamında üçüncü ülkeye yerleşenler kimi zaman 5-6 kişilik apart dairelere kimi zaman da 40 kişilik merkezlere yerleştiriliyor. Bu altı aylık süreçten sonra yeni bir yere geçebilir veya orada kalmaya devam edebilirsiniz.

1,5 yıl boyunca aylık 375 Euro maddi destek verilir, ek olarak da kira yardımı yapılıyor.

Yerleştirme kapsamında dil kursuna yönlendiriliyorsunuz ve dil yeterliliğiniz belirli bir seviyeye ulaştığında yeni kurslara yönlendiriliyorsunuz.

Dil eğitiminden sonra bir iş uzmanı size nasıl iş bulacağınız konusunda destek sağlıyor.

İngilizce bilmek elbette iletişim için önemli ancak İspanya'da resmi dil İspanyolca olduğu için mutlaka İspanyolca öğrenmeniz gerekiyor.

Almanya ve Hollanda'da uzun süreli konaklama desteği ve daha fazla maddi destek

sağlanıyor. Fakat bu ülkelerde sağlık sigortası devlet tarafından karşılanmıyor. İspanya'da sana verdikleri yardım daha düşük fakat daha fazla hizmetten yararlanabiliyorsunuz. Almanya ve İtalya gibi ülkeler maddi destekleri daha fazla olmasına karşın sosyal haklardan faydalanabilmek için ek ödemeler yapmanız gerekiyor.

Türkiye'den üçüncü ülkeye yerleştirme bekleyen arkadaşlar için bir tavsiyede bulunmak isterim. Üçüncü ülkesi belli olan arkadaşlar gidecekleri ülkenin dilini erkenden öğrenebilmek için Türkiye'de dil kurslarına gidebilirler. Bir dili ne kadar erken öğrenmeye başlarsanız o kadar iyi. İspanya ve Almanya ya da herhangi bir ülkeye gitmeden önce oranın dilini öğrenmeniz size çok önemli bir katkı sağlayacaktır. Bir buçuk senelik devlet desteği bittikten sonra farklı dernek ve kurumlardan destek alabilirsiniz. Fakat bu desteklere veya kurumlara ulaşmak zaman alabilir. Bir destek almaktansa erkenden iş hayatına başlamanız sizin için daha iyi olacaktır.

Üçüncü ülkeye yerleşenler için İspanya'da ücretsiz psikolojik desteğe ulaşabilirsiniz. Benim tavsiyem yerleşen kişilerin buraya geldikten sonra bu hizmeti kullanmaları.

5. Avustralya Deneyimi

Avustralya uçuşu aktarmalı gerçekleştiğinden yanımda ağır şeyler götüremedim. Viktoria kentine geldiğimde AMES⁸ görevlisi beni havaalanında karşıladı. Her şehirde farklı kurum görevlileri sizi karşılayabiliyor. Geçici olarak konaklayacağım bir yere yönlendirildim ve orası için herhangi bir ücret ödemedim. Yaklaşık bir ay burada konakladım. Yerleştireceğiniz yer görevliler tarafından belirlenmektedir. Bir oda olabileceği gibi bir apartmana da yerleştirilebilirsiniz. Yerleştirildikten sonra görevliler tarafından bana bir telefon hattı verildi. Ertesi gün tercüman bana banka hesabı açmam için eşlik etti ve Centrelink⁹ adlı bir kurumdan arandım. Bu kurum size iş bulmanız için ne kadar süreniz olduğu ve ne zaman işe başvurmanız gerektiği hakkında bilgilendirmelerde bulunuyor.

8 AMES Avustralya, yakın zamanda gelen göçmen ve mültecilerin Victoria kentine yerleşmesine yardımcı olmuş 60 yıllık geçmişe sahip bir kuruluştur. Daha fazla bilgi için: <https://www.ames.net.au>

9 Centrelink, Avustralya Hükümetinin web tabanlı hizmet sunan bir sistemi <https://www.servicesaustralia.gov.au/centrelink?context=1>

Centrelink tarafından ayda iki kez olmak kaydıyla yardım alabiliyorsunuz. Eğer tek kişiyse veya partnerinizle yaşıyorsanız ayda 1200 ile 1500 dolar arasında değişen yardımlar alabiliyorsunuz.

Alışveriş desteği sağlıyorlar. Mesela bana ihtiyaçlarımı karşılamam için kupon verdiler.

Centrelink yeteneklerinize ve tecrübelerinize göre iş aramanız için yardımcı oluyor. Bu kurum sağlık hizmetlerinden yararlanabilmeniz için bir kod almanızı sağlıyor.

Avustralya'da ev kiralamak zor olabiliyor. Çünkü ev kiralamak için kredi gibi zorunlu bir uygulama var. Ancak kredi almam için başka bir kurum yardımcı oldu. Kiralayabileceğim evleri bulmam için yardımcı oldular. Ev bulmak için hızlı olmak ve gerekli mobil uygulamaları indirmek önemli. Çünkü evleri gidip görmek gerekiyor ve gelir gelmez direkt ev bulmak zor.

Dil kursuna, mesleki kurslara ve hobi amaçlı kurslara ücretsiz olarak gidebiliyorsunuz. Bu kurslara kabul için herhangi bir deneyim veya diplomanızın olmasına gerek yok.

Ev bulduktan ve sözleşmeyi yaptıktan sonra AMES adlı bir kuruma gitmem gerekiyordu. Bu kurum iki üç gün içerisinde ev eşyalarını tamamlayabilmem için yardımcı oldu. Bir sene içerisindeki tüm kazancın 18.000 doların altında ise devlete KDV ödeme zorunluluğunun bulunmuyor. Daha fazla bir kazanç elde etmen durumunda KDV ödemesi için yetkili kişiler yardımcı olacaklarını söylediler.

Üniversite eğitimi almak için bazı puanlar toplamak gerekiyor ve eğer bir diplomanız var ise diplomanın denkliğinin sağlanması için kurumlar yardımcı oluyor.

İş bulmak için bir kurum benimle iletişime geçti ve düzenli olarak iş durumumu takip etti. Restoranda çalışmak, garson, şef olmak gibi bir talep olduğunda oldukça iyi karşılanıyorsunuz.

Tüm haklarınız ve şikâyet mekanizmaları tek tek anlatılıyor. Bu sektörlerde saat başı asgari ücret 25 dolardır ve günde 8 saat çalışma Avustralya'da yaşamak için yeterli olabilir.

Mesleki eğitim almış kişiler daha iyi koşullarda çalışabiliyor.

Not: Bu bilgiler Victoria şehrinde geçerlidir.

+90216 759 51 95

info@hevilgbi.org

www.hevilgbi.org

hevilgbi@gmail.com

Bizi Takip Edin!

@HeviLgbt

@HeviLgbt

HeviLgbtDernegi

HEINRICH
BÖLL
STIFTUNG
DERNEĞİ
TÜRKİYE
TEMSİLCİLİĞİ

Bu çalışma Heinrich Böll Stiftung Türkiye Temsilciliği tarafından desteklenmiştir. İçeriğin sorumluluğu tamamıyla HEVİ LGBTİ+ Derneği'ne aittir. Bu Çalışma Heinrich Böll Stiftung Türkiye Temsilciliği fikirlerini yansıtmamaktadır.

